

Padre nostro che sei nei cieli, sia santificato il tuo nome...

Margherita 75 éves volt, amikor az otthonba került. Gyerekei nem a lakására pályáztak, és nem is látogatták ritkán. Ő döntött így, elege lett a „napi felesleges tevékenységekből”, ahogy mondta, s további életét „a fontos dolgoknak kívánta szentelni”. Ez azt jelentette, hogy Margherita gyakorlatilag egész nap feküdt vagy ült az ágyon, és imádkozott. Az ápolókat és az orvosokat rendszeresen kérte, hogy imádkozzanak vele, s eleinte sokan ültek mellé, és hagyták, hogy megszorítsa a kezüket.

Amikorra én odakerültem önkéntes segítőként, már mindenki teherként élte ezt meg, és csak nagyon ritkán ültek mellé, sőt, az volt a vélemény róla, hogy lassan leépült, és beleőrült a vallásos áhítatba. Egyik este elromlott a szobámban a légkondi, és gondoltam körbemegyek. Bementem hozzá, és természetesen éppen az ágyon ülve imádkozott. Kérte, hogy üljek mellé, odaültem, de mondtam neki, hogy nem tudom az olasz Miatyánkot – csak pár szóra emlékszem. Ha van kedvem, megtanítja – mondta, s aznap tizenkétszer mondtuk el közösen az imát, azóta is fejből tudom, néha magam is olaszul mondom, s ilyenkor eszembe jut a kezemet satuként szorító keze, ami csak akkor enyhült, amikor a „ma liberaci dal male, Amen”-hez értünk.

Nagyon nyugodtan aludt el, s másnap reggel is vidám volt, amikor segítettem bevinni neki a reggelit. Hazamentem a szállásomra, s amikor este visszamentem, várt a valóság: délután kapott egy telefont, ami nagyon felzaklatta, lefeküdt az ágyra, és megállt a szíve. Az egyik ápolónő, akinek egy gazdag vállalkozó barátja volt, s minden este fekete Lamborghini várta a ház előtt, azt mondta, jobb is így, az öregasszony nem volt normális, egész nap csak imádkozott, s szinte vidáman hátracsapta hosszú szőke haját, jól látszottak vállán a friss tetoválások.

Több hét telt el, már itthon voltam, amikor az egyik kollégámtól e-mailt kaptam, és sok minden mellett Margheritáról is írt pár sort. Kiderült, a bolondnak hitt, megunt idős asszony konkrét céllal imádkozott egész nap. Kisunokáját,

a 8 éves Francescót egy buszbaleset érte, megütötte a fejét, s kómába került. Margherita ezért imádkozott egész nap, s igen, már sokan tudjátok is mi történt: akkor délután megkapta a hírt, a kisleány felébredt a kómából, s meglepően kevés agyi károsodás érte, az orvosok sem értik ezt. Kollégám két dolgot írt még: egyrészt azt, hogy a boncoláskor kiderült, Margheritának az orvostudomány szempontjából már régen nem lehetett volna élnie: áttételes rákja volt az agyában, és a teste több részén. Nem tudni, hogyan maradt életben. Másrészt azt írta, hogy Margherita halála reggelén nem győzött engem dicsérni, hogy együtt imádkoztam vele, és azt mondta az egyik ápolónőnek, hogy ha meghal, akkor az imádságos könyvét kapjam meg. A kollégám kérte a pesti postacímemet levelében.

A fekete borítójú, néhol már sárga lapokból álló könyv itt van mellettem, az éjjeliszekrényen. Az imádságos könyv elején a következő, általa írt szöveggel (nagyjából fordításban): „ezt a könyvet nem tehetem be a szekrénybe, s óránként olvasnom kell, amíg Francesco unokám fel nem ébred. Nem maradt más dolgom a világon, csak ez, kérlek, Istenem, segíts nekem!“. Könyvtáram bármelyik könyvét bárkinek szívesen kölcsönadom vagy átadom örökbe – ez az egyetlen, ami biztosan örökké nálam marad majd.

Margit története

Tudja, tanár úr, az én életemben nincs már semmi érdekes. Hetven felett már minden nap ugyanolyan. Hol is kezdjem? Amióta két éve betörtek a szomszédba, már egyáltalán nem tudok éjjel aludni. Nézem a tévét, tizenegy körül elunom, már mindent ezerszer hallottam, mindig ugyanazt mondják, és ugyanazok, akik 89 előtt mást mondtak, inkább kikapcsolom. Hallgatom, ahogy zörögnek az éjszakai HÉV-ek, éjfél után jön be az utolsó, negyed öt előtt indul az első. A kettő között hallgatom a csendet, fekszem nyitott szemmel, nézem a plafont, és arra gondolok, hogy milyen szép voltam én, amikor érettségiztem, és mennyire hiányoznak a gyerekek. Sokszor eszembe jut Lajos is. Hogy milyen erős, hatalmas férfi volt, amikor megismertem a Jutában. Ekkora embert még nem is láttam előtte soha. Akkora tenyere volt, mint egy péklapát, ha kellett, három ötvenkilós zsákot egyszerre felemelt. Amikor megismertem, 18 éves voltam, ő már 28, túl egy váláson, férfi még hozzám sem ért, még a hajam sem simították meg. Lajossal kétszer beszéltem, vagyis inkább ő beszélt, s már felvitt magához – olyan lehettem, mint egy kis ijedt veréb a magam 160 centijével, mindig féltem, hogy összeroppant, de mindig nagyon vigyázott rám. Nagy

meleg, barna szemei voltak. Sohasem bántott, csak ha ivott, de hát ilyenek a férfiak. Sajnos 89 után egyre többet ivott, mert kirúgták a gyárból, nem kellett annyi munkás az új tulajnak, utána ivott naponta, egyre többet. Nem tudott mit kezdeni magával – így is ment el, 96-ban, lement a kocsmába, este szóltak, hogy menjek oda, elaludt, nem kelt fel az asztaltól. Előtte egy fél korsó sör. Pedig áldott jó ember volt, felneveltük a három gyereket, pedig nem volt könnyű a békási panelban. Sosem bántotta őket, elég volt hangosan szólnia, és csend lett. Mindháromnak rendes állása lett, aztán el is veszítették, Sanyi most Kanadában van, skype-on beszélek néha vele, postás, a kamerán mutatja a két kicsit, Klári Olaszországban van, évek óta nem is keres, nem tudom, miért haragszik rám, Géza sajnos már szintén elment – 22 évesen, motorbaleset a Balatonnál. Szép sírköve van az Óbudai Temetőben, hetente háromszor kimegyek hozzá.

A napjaim ugyanolyanok – reggel lemegyek a piacra, elsétálok az SZTK-ba, délután itthon vagyok, és nézem a tévét, főleg sorozatokat. Ha nem lenne ez az iskola, lehet, hogy már meg is hülyültem volna. Sosem gondoltam, hogy rávesznek, hogy angolul tanuljak – a múltkor a kis Sanyikának (10 éves) angolul köszöntem a skype-on, kiesett a kanál a kezéből. A tanárok angyalok, nagyon szeretek idejárni. Már reggel gondolkodom, hogy mit vegyek fel, s egész nap örülök, hogy végre emberek közé megyek. Szinte mindegy, hogy mit kell tanulni, csak tudjak beszélgetni, lássanak meg. Ezt úgy értem, hogy ha sétálok az utcán, már senki sem vesz észre. Régen, amikor 18 éves voltam, minden férfi füttyült utánam, a nők pedig irigykedve néztek, pedig sosem voltam Lollobrigida, inkább kicsi, vékony, de szép – ahogy Lajos mondta mindig. Amikor toltam a gyerekeket babakocsival, akkor is néztek. Ma akkor sem vesznek észre, ha nekem jönnek, és senki nem válaszol, csak ha hangosan kérdezek.

Ne kérdezze, tanár úr, hogy még mit szeretnék az élettől, mert nem tudom. Jó lenne, ha Sanyi hazajönné az unokákkal, és átölelhetném őket. Nagyon rendes, hogy küldte ezt a számítógépet nekem, és szerencsére már tudom is használni – Lévai tanár úr mindent elmagyarázott. Tudom, hol a skype, és tudom, hol van a rádió. Nekem ennyi bőven elég, a hírek nem érdekelnek már, annyit hazudtak nekünk, hogy már senkinek sem hiszek semmit.

Sanyi sajnos nem akar hazajönni, én pedig nem csábítom haza, a bizonytalanba. Egyre többet gondolok éjszaka nyitott szemmel arra, hogy egyszer majd elalszom, és azt fogom álmodni, hogy felszállok az éjszakai HÉV-re, és az elindul velem, valahová nagyon messze. Nem Szentendrére és nem a Batthyány térre, hanem valahová felfelé, és amikor kiszállok a végállomáson, ott lesz Lajos, olyan feketén, fiatalon és hatalmasan, mint amikor először láttam, és azt mondja nekem: „te is megjöttél hát, drága Margit, mindig késel, de most itt vagy végre”. És akkor újra együtt leszünk.

Időhurok

1984 augusztusában vagyunk, Budapesten. Sétálunk Markó Attila barátommal a Margitszigeten, ő 11 éves, én 12. 35 fok van legalább, forr a járda, érzem a szandálomon keresztül, alig látok a verőfényben, alig kapok levegőt. Jégkrémet kéne venni, Leót, de csak 5 forintom van, s a Leó legalább tízbe kerül.

Előttünk megy a Palatinus felé egy fekete fürdőnadrágos, kövér, kb. negyvenéves férfi – nyakában egy kétéves forma kislány, mellette, két oldalon, egy kb. 6 éves kislány és egy 9 éves forma kisfiú. A kisfiú néha lehajol, és kavicsokat szed fel a földről. A kislány valamit hosszan mesél az apjának, nagyokat nevet, sovány szőke kislány, vékony szálú szőke hajjal – ezer kukoricahaj csillog, ahogy rásüt a nap. Őt nem zavarja a hőség, észre sem veszi.

A férfi háta durván izzad, háromcentis mederben csorog alá közepen a sós víz, a kislány a nyakában erősen kapaszkodik a hajába, még pelenkás, csak az van rajta és egy kis rózsaszín póló – valamit énekel, de nem hallom a szöveget. A férfi egyik kezében még egy sportszatyor is van, a másik hóna alatt polifóm (akkor még nem tudtuk, hogy foamnak kellene írni) összetekerve. Az egész háta vérvörös, már útközben leégett a napon, olyan érzékeny a bőre, mint nekem. A sportszatyorból kikandikál egy furcsa műanyag üveg nyaka és egy színes sportújság, amin nem a Népsport felirat szerepel, pedig napilap, a „Sport” szót pontosan el tudom olvasni. Sajnos nem látszik túl sok minden belőle, így nem látom az első forduló eredményeit sem, inkább ez bosszant, nem a lap neve és a színes első lap (érdekes, hogy ezen nem akadtam fenn egyáltalán).

Arra gondolok, milyen rossz lehet ennek az embernek, egyszerre ennyi gyereke figyelni. Ha felnőtt leszek, biztos nem lesz ennyi gyerekem. Erről eszembe jut, hogy 2000-ben már 28 éves leszek, borzalmasan öreg...

Most már tudom, hogy ez a férfi vagyok, 2013 nyarán.

És nincs ennél boldogabb érzés. Menni velük, akárhova. Semmi más nem kell.

Tisztelt Olvasónk!

A *Hitel* lapárus terjesztése bizonytalanná vált. Megeshet, hogy utcai terjesztésben nem lesz elérhető a folyóiratunk. Amennyiben továbbra is nyomtatott formában kívánja olvasni, célszerű előfizetnie a Magyar Postánál. Ez történhet személyesen vagy a hirlapelofizetes@posta.hu címen.

Számaink tartalmát minden érdeklődő számára hozzáférhetővé tettük a honlapunkon: www.hitelfolyoirat.hu.